

Mai vei Elder Carl B. Pratt
Ena Vitusagavulu

Nona Veivakalougata-taki Cecere Duadua na Turaga

Ni da sauma ena yalodina na noda ikatini, ena dolava na Turaga na katuba mai lomalagi ka sovaraka mai vei keda na Nona veivakalougatataki cecere duadua.

Au vakavinavina ka vakalevu ena vukudra na tubuda buladodonu era a vakavuvulitaka na kospeli vei ira na luedra mai vale ni se bera sara ni lewai mai me dau caka na lotu vakamatavuvale. Oi rau na tubuqu ena yasana vei tinaqu o Ida Jesperson kei John A. Whetten. Erau vakaitikotiko ena koro lailai ko Colonia Juarez, Chihuahua e Mexico. Eratou a vakavulici na gone ena matavuvale na Whetten ena ivakavuvuli kei na nodratou dau raica na nodrau ivakaraitaki na nodratou itubutubu.

E gauna dredre sara e Mexico na 1920 vakacaca. Se qai oti wale na veisaqasaqa ena ivalu. E lailai sara na ilavo qaqe e veivolitaki tiko, ka levu ga na ilavo siliva. Era vakayacora na tamata na nodra bisinisi ena veivoli, se na veisau ivoli kei na veiqravi.

Ena dua na siga ena mua ni vulai-katakata, a lako mai vale o Tutu John, ni oti mai e dua na veivoli, ka rawata mai e 100 na peso ena ilavo siliva me tiki ni veivoli oya. A solia na ilavo vei

Ida ka vakarota me na vakayagataki na ilavo oqori me saumi kina na nodra vuli na gone ni sa voleka mai na gauna ni vuli.

E vakavinavinkataka vakalevu na ilavo o Ida ia a tukuna vei John ni ratou se bera ni bau saumi ikatini ena vulaikatakata taucoko. E sega ni dua na ilavoqqa eratou se bau ciqoma, ia e tukuna vua o Ida ni ratou sa rawata tiko na kedratou lewe ni manumanu, yaloka, kei na sucu mai vei ira na manumanu. E levu na vuata kei na kakana draudrau e rawa mai na nodratou iteitei, ka ratou sa rawata tale ga eso na iyaya mai na veisau ivoli ka sega ni vakayagataki kina na ilavo. E nanuma o Ida me soli na ilavo vua na bisopi me nodratou ikatini.

A rarawa vakalailai o John, ni rawa me veivuke sara vakalevu na ilavo ena nodratou vuli na gone, ia e duavata ni dodonu me ratou sauma na nodratou ikatini. A kauta yani na taga bibi oqori ki na valenivolavola ni ikatini ka solia vua na bisopi.

Sega ni dede sa rogo mai ni na tadtu mai ena macawa ka tarava e dua na daunibisinisi vutuniyau mai Amerika, o Mr. Hord, kei ira e vica tale na turaga ka ra na mai tiko siga vica ena veiulunivanua me ra vakasasa ka siwa.

A sotavi ira na ilawalawa turaga oqo ena siteseni ni sitimanivanua volekati Colonia Juarez o Tutu John. Sa vakarautaka tu e dua na ilala ose vakaibabedabe kei na manumanu me ra dreketa na kato kei na iyaya ni keba ki na veiulunivanua. Ena macawa ko ya eratou a veikau tiko vei ira na turaga oqori ka yadravi tiko na keba kei na manumanu.

Ena mua ni macawa, era lesu mai ki na siteseni ni sitimanivanua na ilawalawa turaga oqo me ra vodo sitimanivanua lesu ki Amerika. A saumi o John ena siga oya ena nona cakacaka ka soli vua e dua na taga peso siliva me saumi kina na vo ni veiqravi. Ni ra sa saumi oti na tamata, a vakasuka o John na vo ni ilavo vei Mr. Hord, ka a kurabui ni sega ni a namaka me vo e dua na ilavo. A vakatarogi John me vakadeitaka se sa saumi kece sara na veika e dodonu me saumi, e kaya o John ni sa saumi kece na veika e dodonu me saumi ena ilakolako oya, ka sai koya oqori na vo ni ilavo.

Sa tagi na sici ni sitimanivanua. E vuki o Mr. Hord me lako, qai vuki lesu mai ka viritaka yani vei John na taga bibi oya. "Qori, kauta i vale vei rau nomu cauravou." E ciqoma na taga o John ka gole yani ki Colonia Juarez.

Ena bogi oya ni ratou soqoni vata mai na matavuvale me ratou rogoca na italanoa ni ilakolako oya, qai nanuma o John na taga ka laki kauta mai ki na dela ni teveli. E tukuna o John ni sega ni kila se vica e tiko ena taga, sa mani sova na ilavo ena dela ni teveli me ka ni lasa—e dua toka na ibinibini—ni wili, e 100 vinaka sara ga na peso siliva. Sa dua dina na veivakalougatataki levu na nona nanuma o Mr. Hord me vakayacori na ilakolako oya. Eratou saumi vakavinaka o John kei ira na nona cauravou, ia na 100 na peso a vo tu sa vakananuma vei iratou na levu ni ilavo eratou a sauma me nodratou ikatini ena macawa sa oti. Vei ira eso, oqori e dua na vakacala

ka taleitaki na kena yaco, ia vei iratou na matavuvale na Whetten, e matata ni oqo e dua na lesoni mai vua na Turaga ni na nanuma tiko o Koya na Nona yalayala vei ira era sauma ena yalodina na nodra ikatini.

Niu se gone, au dau taleitaka na italianoa oya, ni baleta na keba kei na vodo ose ena veiulunivanua me ra vakasasa ka siwa. Au dau taleitaka baleta ni vakavuvilitaki kina ni da talairawarawa eda na vakalouugatataki. E vica na ka e rawa ni da raica o keda taucoko me baleta na ikatini mai na italianoa oqo.

Taumada, o ni na raica ni saumi ikatini eke e sega ni semati ki na levu ni ilavoqqa e rawa mai. Eratou sa vakatulewa na matavuvale na Whetens me ratou vakayagataka na imatai ni ilavoqqa eratou rawata me ikatini baleta ni ratou sa bula vinaka tiko mai na nodratou manumanu kei na vuavuai vinaka ni nodratou loga ni vuata kei na kakana draudrau. Ka ratou kila vakamatata ni ratou dinau tu vua na Turaga ena vuku ni veivakalouugatataki oqo.

Oqori na ivakananumi ni ibalebale ni nona vosa na Turaga ena Nona taroga: "E dua li na tamata me butakoci koya na Kalou? Ia dou a butakoci au." Era taroga vaqo na tamata, "Keitou a butakoci kemuni vakaevei?" Qai kuruvaka yani na Turaga: "Dou sa butakoca na isigana kei na imadrali" (Malakai 3:8). Io, kemuni na taciqu kei na ganequ, me vaka na nodrau a vakila ena vulaikatakata ni vicasagavulu na yabaki sa oti o John kei Ida Whetten, eda sa dinau kece tu vua na Turaga. Me da kakua ni beitaki ni da butakoca na Kalou. Me da dina ka sauma na noda dinau vua na Turaga. E 10 ga na pasede e kerea o Koya. Ni da sauma vakadodonu na noda idinu vua na Turaga ena vukea me da dina vei ira na wekada.

Na ikarua ni ka au raica rawa ena italianoa oya ni rau a saumi ikatini ga na Tubuqu ka rau sega ni via kila na ituvaki dravudravua vakailavo ni nodrau matavuvale. Erau kila na ivakaro ni Turaga, erau vakatautauvatataka na ivolanikalou vei rau (raica 1 Nifai 19:23–24) ka talairawarawa ki na lawa.

Oqo na ka e namaka na Turaga vei ira kece na Nona tamata. E namaka vei keda me da sauma na ikatini e sega mai na gauna e levu tu kina ka sega mai na "ivovo" ni ilavo ni matavuvale ia, me vaka na Nona ivakaro ena gauna makawa, mai na "ulumatua" ni noda ilavo, se lailai se levu. Sa vaka-rota na Turaga, "Dou kakua ni bera-bera ni cabora na isevu . . . ni nomu vuata" (Lako Yani 22:29). Ena veika au sa kila, na sala dei duadua me saumi kina ena yalodina na ikatini sai koya me saumi ena gauna ga au ciqoma kina na kequ isau. Na kena dina, ni oqo duadua ga na sala au kila.

Eda vulica mai vei rau na tubuqu na Whetten ni katini e sega dina ni baleta na ilavo, e ka ni vakabauta—vakabauta na Turaga. E yalataka ko Koya na veivakalouugatataki kevaka eda talairawarawa ki na Nona ivakaro. E matata, ni rau vakavotukanataka o John kei Ida Whetten na vakabauta cecere ena nodrau sauma na nodrau ikatini. Me da vakaraitaka na noda vakabauta vua na Turaga ena noda sauma na noda ikatini. Sauma tau-mada; sauma vakadodonu. Vakavulica vei ira na lueda me ra dau saumi ikatini mai na nodra ivakatawa sara mada ga ni taga se na ilavo tale eso era rawata, ka kauti ira vata kei keda ki na veivakatarogi ni ikatini me ra kila na noda ivakaraitaki kei na noda lomana na Turaga.

E rawa ni yaco na vakavakadewa cala ena italianoa oqo mai vei rau na tubuqu. Eda na nanuma ni da na va-kalouugatataki ga ena ilavo ni da saumi ikatini ena ilavo. Dau vaqori noqu nanuma niu se gone. Au sa vulica mai na gauna koya ni sega ni dau vaqori. Sa yalataka tu na Turaga na veivakalouugatataki vei ira era sauma na nodra ikatini. E yalataka me na "dolava . . . na katuba ni lomalagi, ka sovaraka . . . na veivakalouugatataki me sautu dina sara" (Malakai 3:10). Au vakadi-nadinataka ni dau vakayacora o Koya na Nona yalayala, kevaka eda sauma ena yalodina na noda ikatini eda na sega ni leqa ena veika ni bula, ia e sega ga ni yalataka na iyau. E sega ni nona veivakalouugatataki cecere dua-dua na ilavo kei na akaude ni baqe.

E vakalougaatataki keda o Koya ena yalomatua me da lewa vakamatau na veika lalai e tu vei keda, na yalomatua me rawa kina ni da bula vakavinaka cake ena 90 na pasede ni keda isau mai na 100 na pasede. Ni vaqori, era na kila vinaka na dau saumi ikatini vakkadodonu na ivakarau ni bula manini ka rawa me ra bula rawati ira.

Au sa qai kila ni nona veivakalo-ugatataki cecere duadua na Turaga era ka vakayalo, ka dau baleta na matavuvale, na itokani, kei na kospipeli. E vakavuqa ni vaka me dau vakalougaatataki keda ena yalo e dau kidava vakatotolo na veivakauqeti kei na veituberi ni Yalo Tabu, vakauasivi ena bula vakawati kei na veika e baleta na matavuvale me vaka na susu gone. Na kidava na ka vakayalo oqori ena rawa ni vuksi keda me da marautaka na veivakalougaatataki ni duavata kei na sautu e vale. E vakatura o Peresideti James E. Faust ni saumi ni ikatini e dua na inisua vakasakiti mai na veisere (raica na James E. Faust, "Enriching Your Marriage," *Liahona* kei na Ensign, Epe. 2007, 2–6).

Na saumi ikatini e vuksi keda me da tara cake e dua na yalo talairawarawa ka malumalumu, kei na dua na yalo dau vakavinavina ka dau "vakatusa . . . ni sa bulia na ka kecega na Kalou" (V&V 59:21). Na saumi ikatini ena vakavurea e lomada na yalo soli-soli ka dau veivosoti kei na yalo dau-loloma ka sinai ena loloma savasava i Karisito. Ena yaco me da taleitaka me da vakalougaatataki ira na tani ena dua na yalo talairawarawa, ki na loma ni Turaga. O ira era dau saumi ikatini e veigauna era na raica ni na vaqaqacotaki na nodra vakabauti Jisu Karisito ka tara cake e dua na ivakadinadina tudei ka veivesuki me baleta na Nona kospipeli kei na Nona Lotu. E sega ni dua vei ira na veivakalougaatataki oqo e ka vakailavo se ka vakayago, ia e dina sara ni sai ira oqo na veivakalougaatataki cecere duadua ni Turaga.

Au vakadinadina taka ni da sauma ena yalodina na noda ikatini, ena dolava na Turaga na katuba mai lomalagi ka sovaraka mai vei keda na Nona veivakalougaatataki cecere duadua. Ena yaca i Jisu Karisito, emeni. ■

Mai vei Elder Lynn G. Robbins
Ena Vitusagavulu

A Cava na iValavala ni Tagane kei na Yalewa sa Kilikili Kei Kemudou?

Me vuavuai vinaka na nomuni sasaga mo ni tara cake na itovo ni bula Vakarisito, me rawa ni laurai kina ena kemuni irairai na kena iyalo yalo ka vakaimawe ena nomuni itovo na ivakarau ni Nona bula.

Edua na taro uasivi oqo "Mo Vakakina se mo sega ni vakakina?"¹ A biuta na taro oqo na iVakabula ena dua na kena ivakarau cecere, sa yaco kina me taro titobu vakaivunau vei keda yadua: "A cava na ivalavala ni tagane [kei na yalewal] sa kilikili *kei kemudou?* Au sa kaya vakaidina vei kemudou mo dou *vakataki Au*" (3 Nifai. 27:27; vakaikuritaki). Ni cavuti taumada na iyatuvoisa oqo, na vu ni vosa *kilikili* ena vakaqo *vakataki Au*. E sureti keda o Koya meda taura na yacana kei na Nona ivalavala.

Meda *vakataki Koya* sa dodonu meda *cakava* talega na veika *a cakava* ko Koya: "Au sa kaya vakaidina vei kemudou oqo na noqu ivakavuuli; ia dou sa kila na ka sa dodonu mo dou *kitaka* ena noqu lotu; ia mo dou *kitaka* na ka kecega dou sa raica niu sa *kitaka*" (3 Nifai 27:21; vakaikuritaki).

Na *vaka* kei na *kitaka* erau sega ni na tawase rawa. Erau dau

veivaqaqacotaki ka veivakatataki cake vakataki rau me vaka ni rau ivunau drua. Me vaka beka oqo, na vakabauta ena vakauqeta e dua me dau masu, ia na masu ena vaqaqacotaka na nona vakabauta.

Na iVakabula e vakacalai ira o ira era dau *kitaka* ka sega ni *yaco me vakakina*—ka vakatokai ira me ra dauveivakaisini: "Ko ira na tamata oqo era sa vakarokorokotaki au ena tebenigusudra, ia na yalodra sa yawa tani vei au" (Marika 7:6). *Mo cakava* ka sega ni *vakakina* e veivakaisini, se vakamatavulo ena dua na ivakarau e sega ni nomu—mo vakalasulasui iko.

Ena veivosaki na *vakaka* sega kina *na kitaka* e sega ni vakabau, me vaka na "vakabauta kevaka sa sega ni tu vata kei na cakacaka, *sa mate ga* ni sa tu duadua *ga*" (Jemesa 2:17; vakaikuritaki). *Na vakakina* e sega kina *na kitaka* e sega dina ni *vakakina*—eda sa cavilaki keda tikoga vakataki keda, ena nona vakabauta tiko e dua ni sa